

Nr 106

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 3 § 2 mom. och 9 § förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror; given Stockholms slott den 3 mars 1961.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående ändring i förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till vissa av EFTA-konventionen föranledda ändringar i pälsvarubeskattningen. Förslaget innebär, att de nuvarande protektionistiska elementen i beskattningen avlägsnas och att skatten på importerade pälskinn och pälsvaror anpassas efter beskattningen på inhemska varor.

De nya bestämmelserna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1962.

Förslag
till
förordning angående ändring i förordningen den 30 juni 1943
(nr 477) om skatt å vissa pälsvaror

Härigenom förordnas, att 3 § 2 mom. samt 9 och 17 §§ förordningen den 30 juni 1943 om skatt å vissa pälsvaror¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

3 §.

2. För vara, som införes till riket, utgår skatten med *tjugu procent* av varans värde, *beräknat* enligt 4 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å varan belöpande tullen; *dock att beträffande beredda lösa skinn av räv skatten skall utgå med minst det belopp, som enligt 1 mom. utgår vid beredning inom riket.*

9 §.

För skattepliktig — — — beträffande skatten.

För vara, som införts till riket men sedermera utförts ur riket eller till

(Föreslagen lydelse)

3 §.

2. För vara, som införes till riket, utgår skatten med *följande procentuella andel* av varans värde, *nämli-*
gen

a) *för beredda lösa pälsskinn och avfallsbitar av pälsskinn 10 procent;*

b) *för beredda pälsskinn, hopfogade till taylor, ämnen eller liknande stycken 8 procent;*

c) *för varor av pälsskinn, härunder inbegripet handskar, tillverkade av pälsskinn eller försedda med foder eller besättning av pälsskinn, samt huvudbonader med pälsskinn till övertyg eller foder 6 procent; samt*

d) *för kläder av textilmaterial, försedda med krage, uppslag eller annan besättning av pälsskinn 4 procent eller, där pälsdelens storlek är ringa, 2 procent.*

Varans värde skall beräknas enligt 3 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å varan belöpande tullen.

9 §.

För skattepliktig — — — beträffande skatten.

Om skatt tidigare erlagts för varan eller i varan ingående pälsskinn, skall skatten vid införsel nedsättas med vad sålunda erlagts.

¹ Senaste lydelse av 3 § 2 mom. och 9 § se 1960: 118 (vari även förordningen i sin helhet omtryckts). 17 § tillagd se 1951: 214.

(Nuvarande lydelse)

(Förelaggen lydelse)

svensk frihamn, må åtnjutas restitution av skatt i den ordning och omfattning Kungl. Maj:t bestämmer.

Skatt utgår icke vid återinförel av här i riket beredda lösa skinn, för vilka skatt erlagts vid beredningen, ej heller för varor, som införas under sådana omständigheter, att för desamma åtnjutes antingen tullfrihet enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen eller tullindring enligt 9 § samma förordning. Dock föreligger skattskyldighet vid återinförel av vara, för vilken skatt icke erlagts eller erlagd skatt restituerats.

17 §.

Där inom riket beredda pälskinn, för vilka skatt erlagts, använts för framställning av pälsverk eller arbeten därav och dessa under vederbörlig tullkontroll utförts ur riket, äger Kungl. Maj:t medgiva tillverkaren av varorna återbetalning med belopp motsvarande den erlagda skatten.

17 §.

Där inom riket beredda pälskinn, för vilka skatt erlagts, använts för framställning av andra varor och dessa under vederbörlig tullkontroll utförts ur riket, äger kontrollstyrelsen medgiva tillverkaren av varorna återbetalning med belopp motsvarande den erlagda skatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1962.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1961.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *vissa ändringar av pälsvarubeskattningen* samt anför därvid följande.

I. Inledning

Enligt konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandels-sammanslutningen (EFTA) får medlemsstaterna icke, vare sig direkt eller indirekt, belägga importerade varor med fiskala avgifter utöver dem som uttages på inhemska varor av samma slag och icke heller eljest tillämpa dylika avgifter så att ett faktiskt skydd beredes inhemska varor av samma slag. Medlemsstaterna har också förbundet sig att avskaffa varje protektionistiskt element i fråga om interna skatter eller andra interna avgifter senast den 1 januari 1962.

Redan i samband med att EFTA-konventionen förelades riksdagen för godkännande framhöll jag att anslutningen till konventionen — med hänsyn till de nyssnämnda klausulerna — aktualiserade frågan om pälsvaruskattens utformning. Samtidigt påpekade jag att frågan krävde särskild utredning.

Förslag till ändrad utformning av pälsvarubeskattningen har numera framlagts i en *promemoria*, som utarbetats inom finansdepartementets rättsavdelning av byråchefen i kontrollstyrelsen Allan Schultz såsom särskilt tillkallad utredningsman. Förslaget har utformats med utgångspunkt från att skatteintäkten skall bli i stort sett oförändrad.

Ett vid promemorian fogat förslag till förordning om skatt å pälsskinn torde såsom *Bihang* få fogas till statsrådsprotokollet för denna dag.

Över promemorian har, efter remiss, yttranden avgivits av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen, kommerskollegium, statens pris- och kartellnämnd, lantbruksstyrelsen, Svenska pälsbranschens centralkommitté, Sveriges grossistförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges industriförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges pälsdjursuppfödarens riksförbund, Sveriges textilhandlareförbund (som även inkommit med en särskild framställning i ämnet) och Kooperativa förbundet.

Generaltullstyrelsen har bifogat yttranden från tulldirektionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö, kommerskollegium yttranden från samtliga handelskammare i riket och en skrivelse från Svenska viltskinns-handlare-föreningen.

Vid remissbehandlingen har delade meningar framkommit om den lämpligaste utformningen av en punktbekskattning på pälsvaror. Det har också ifrågasatts huruvida en särskild beskattning av pälsvaror överhuvud bör bibehållas.

Jag anhåller nu att till närmare behandling få upptaga den förevarande frågan och avser därvid att till en början lämna en redogörelse för gällande bestämmelser på området.

II. Gällande ordning

Stadgandena angående pälsvaruskatten återfinnes i förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror.¹

Skatteplikt föreligger dels för inom riket beredda lösa pälsskinn och dels för importerade pälsvaror, nämligen beredda lösa pälsskinn, skinn hopsydda till s. k. tavlor och vissa arbeten av pälsskinn såsom pälsverk, handskar och huvudbonader samt slutligen kläder av textilmaterial, försedda med krage, uppslag eller annan besättning av pälsskinn.

För inom riket beredda skinn skall skatten erläggas av beredaren och för importerad vara av den för vars räkning införseln äger rum. Skatten utgår för inom riket beredda skinn såsom styckeskatt med belopp, som för varje särskilt skinnslag finnes angivet i en vid förordningen fogad förteckning. Härvidlag har avsetts att skattebelastningen för varje skinnslag skall motsvara 15 procent av genomsnittspriset. För importerad skattepliktig vara utgår skatten såsom värdeskatt efter en skattesats av 20 procent på varans värde, beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen med tillägg av den på varan belöpande tullen. För visst fall stadgas minimiskattebelopp.

Beskattningsmyndighet är kontrollstyrelsen såvitt avser yrkesmässig beredning inom riket och generaltullstyrelsen såvitt avser införsel till riket.

I övrigt gäller i huvudsak följande särskilda bestämmelser.

I n h e m s k b e r e d a r e är skyldig att angående sin verksamhet avge särskild driftsanmälan till kontrollstyrelsen, som har att utfärda bevis om verkställd anmälan. Det åligger vidare beredaren att hålla kontrollstyrelsen underrättad om förändringar i verksamheten och att anordna bokföring eller föra anteckningar beträffande rörelsen på sådant sätt att en betryggande kontroll över densamma kan utövas. Beredare skall inom en månad efter varje kalenderkvartals utgång insända deklaration angående det antal skinn, som under kvartalet utlämnats från beredningsstället eller av honom tagits i anspråk för vidare bearbetning. I deklaration må avdrag göras för skinn, som varit oanvändbara eller enligt tullmyndighets bevis utförts ur riket

¹ I sin helhet omtryckt i SFS 1960: 118.

eller till svensk frihamn. Skatteavdrag för returer och kundförluster kan även medgivas efter särskild prövning av kontrollstyrelsen. Tillverkare av pälsverk eller arbeten därav kan efter ansökan hos Kungl. Maj:t erhålla återbetalning med belopp motsvarande erlagd skatt för pälskinn ingående i pälsverk m. m., som av honom under vederbörlig tullkontroll utförts ur riket.

Vid införsel till riket av skattepliktig vara skall skatt erläggas till tullverket i samma ordning som gäller för tull. För införd skattebelagd vara, som återutföres, kan skatterestitution åtnjutas i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer. Skatt utgår ej vid återinförsel av här i riket beredda lösa skinn, för vilka skatt erlagts vid beredningen, ej heller för varor som införes under sådana omständigheter att tullfrihet föreligger. Skattskyldighet föreligger dock vid återinförsel av vara, för vilken skatt icke erlagts eller erlagd skatt restituerats.

För beredda pälskinn och varor av pälskinn utgår vid import dessutom tull. Tullsatsen är 6 procent. Gentemot EFTA-länderna har dock fr. o. m. den 1 juli 1960 successiv nedskrivning av tullen påbörjats.

En särskild pälsvarubeskattning infördes 1941 som ett komplement till den då gällande 5-procentiga allmänna omsättningsskatten. Skatten uttogs efter en förhöjd skattesats av 15 procent. Skattskyldighet inträdde i likhet med vad som gällde för den allmänna omsättningsskatten i princip vid försäljning till konsument. Det skattepliktiga varuområdet omfattade icke endast beredda, lösa pälskinn utan även arbeten av pälsverk av alla slag. Beskattningens utformning som en detaljhandelsskatt befanns emellertid relativt snart vara mindre lämplig, bl. a. beroende på att tillverkningen och handeln med pälsvaror i icke ringa utsträckning sökte sig andra vägar än de normala.

Efter framställning från branschhåll om en ändring i beskattningen framlade Kungl. Maj:t till 1943 års riksdag förslag till ny lagstiftning i ämnet. Förslaget innebar å ena sidan en styckebeskattning av inom riket beredda pälskinn med olika belopp för skilda slag av skinn och med skattskyldigheten knuten till beredaren samt å andra sidan en värdebeskattning av till riket införda beredda pälskinn och vissa arbeten därav efter en skattesats av 15 procent av importvärdet med tillägg av därå belöpande tull. I förra fallet skulle kontrollstyrelsen vara beskattningsmyndighet och i senare fallet generaltullstyrelsen. Riksdagen beslöt i enlighet med förslaget och beskattningen anordnades genom den ännu gällande förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror, vilken trädde i kraft den 1 juli samma år.

Pälsvarubeskattningen upptogs därefter till behandling av *varubeskattningsskommittén* i dess år 1947 avgivna betänkande. Kommittén diskuterade möjligheten att helt undanröja olikformigheterna i beskattningen genom att tillämpa samma beskattningssystem både vid import och vid tillverkning inom riket. Härvidlag ansåg kommittén att ett värdeskattesystem i vissa avseenden var förenat med avsevärda fördelar. Då införandet av ett

sådant emellertid också var förenat med betydande olägenheter och med hänsyn till den då föreliggande situationen på pälsvarumarknaden fann kommittén likväl att det 1943 införda skattesystemet borde bibehållas men förordade att skattesatsen vid import borde höjas från 15 till 20 procent.

Kommitténs förslag upptogs i proposition till 1948 års riksdag. Departementschefen anslöt sig här till varubeskattningskommitténs förslag. Genom höjningen av skattesatsen vid import från 15 till 20 procent skulle, framhölls det, en viss marginal emellan styckeskattbelastningen på inom riket beredda pälskinn å ena sidan och värdebeskattade importerade pälsvaror å andra sidan tillskapas utan att detta skulle innebära ett obehörigt skydd för den inhemska hanteringen. Riksdagen beslöt i enlighet med propositionsförslaget.

Under tiden härefter har ändringar i styckeskattesatserna för inom riket beredda pälskinn genomförts 1951, 1953, 1958 och 1960 till följd av inträffade prisändringar för pälskinn. Ändringarna har i stort sett inneburit mindre jämkningar nedåt med undantag för ändringen år 1960, då viss prisåtstramning ledde till höjning av skattesatserna för en del skinn.

Frågan om pälsvaruskattens fortbestånd har upptagits till behandling av *1952 års kommitté för indirekta skatter*. Kommitténs slutsats blev att pälsvarubeskattningen av skattetekniska skäl borde upphävas oavsett om en allmän varubeskattning infördes eller ej.

Intäkterna av pälsvaruskatten uppgår för närvarande till ca 5 milj. kronor om året. Kontroll- och uppbördskostnaderna är obetydliga, 20—30 000 kronor per år.

Antalet skattskyldiga pälskinnberedare inom riket uppgår till 10. Rörelsen vid samtliga beredningsställen är av tämligen stor omfattning. Arbetsmaterialet utgöres av råa pälskinn, såväl importerade som inhemska. I vissa fall inköper beredare själv sådana skinn och försäljer dem i berett skick och i andra fall inlämnas skinn till beredare av ägaren för beredning enligt avtal om arbetsbeting (löneberedning).

Handeln med beredda pälskinn går till största delen genom grossister. Även beredarna fungerar i viss omfattning som grossister. Antalet grossister torde uppgå till omkring 100 och antalet körsnärer och pälsvarufabrikanter till omkring 2 000. En betydande del av körsnärerna bedriver verksamheten i liten skala — även som hemsömnad. Förhållandevis få körsnärer torde framställa pälsverk i större omfattning. Handel med färdigvaror, delvis bestående av pälskinn, exempelvis kappor med pälsbesättning, förekommer i varierande omfattning i all detaljhandel, som saluför beklädnadsartiklar.

Värdet av inom riket beredda pälskinn uppgick 1959/60 till ca 38 milj. kronor. Härav exporterades varor till ett värde av drygt 5 milj. kronor. Likvärdiga statistiska uppgifter om importen föreligger inte. Det kan emellertid konstateras att importen av beredda skinn är betydligt mindre än ut-

lämningen från de inhemska berederierna. Tilläggas bör att importen av färdiga pälsverk är mycket liten. Den sammanlagda importen av pälsvaror representerade 1957 ett värde av ca 10 milj. kronor.

III. Utredningspromemorian

Inledning. I promemorian erinras inledningsvis om den föreliggande diskrimineringen av pälsvaruimporten och det förhållandet att pälsvaruskatten anordnats enligt två olika skatteformer, såsom styckeskatt vid beredning inom riket av pälsskinn och såsom värdeskatt vid import av pälsvaror. Härvid uttalas bl. a. följande.

Styckeskatten för inom riket beredda pälsskinn har avsetts skola motsvara ett skattetryck av 15 procent av genomsnittspriset för här i riket beredda och för pälsvaruändamål använda skinn, medan värdeskatten på import fastställts till 20 procent av tullvärdet med tillägg av därå belöpande tull. I realiteten har styckeskattesatserna emellertid genomsnittligt kommit att innebära en skattebelastning av något under 10 procent. Snedheten i skattebelastningen blir än mer framträdande, då fråga är om införda konfektionerade pälsverk, där pälsvaruskatt efter 20 procent av tullvärdet med därå belöpande tull skall erläggas för hela den färdiga varan och en motsvarande här i landet tillverkad vara icke blir skattebelastad med mera än gällande styckeskatt för de i pälsvaran ingående beredda skinnen.

Den största ojämnheten i skattebelastningen mellan importerade och inhemska varor har, understryker utredningen, uppstått genom att skatten vid import av färdiga pälsvaror utgår på varans hela värde och ej endast på värdet av däri ingående pälsskinn.

I sammanhanget påpekas att speciella problem föreligger när det gäller import av klädespersedlar av textilmaterial, försedda med krage, uppslag eller annan besättning av pälsskinn. Beskattningsvärdet är i dylika fall hela persedelns värde inklusive pälsdelen, även om denna utgör en obetydlig del och representerar ett litet värde i förhållande till hela persedelns värde. Enligt praxis vid tulltaxeringen uttages emellertid icke pälsvaruskatt för mer än värdet av pälsdelen, om den införes såsom extra tillbehör till persedel av annat material, som kan användas utan pälsdelen. I promemorian nämns också, att Sveriges textilhandlareförbund i sin särskilda framställning till Kungl. Maj:t hemställt att pälsvaruskatt vid import av kläder av textilmaterial med pälsbesättning skall uttagas enbart på pälsdelen.

Förslagets allmänna utformning. Det i promemorian framlagda förslaget innebär att beskattningen — såväl i fråga om inhemsk tillverkning som i fråga om import — utformas såsom en skatt uteslutande på beredda skinn. Genom att vid import av färdigvara skatten sålunda lägges på de skinn, som ingår i den färdiga varan och icke på hela varan, uppstår ingen diskriminering av importen. Skatten bör regelmässigt uttagas hos tillverkare samt hos

pålshandlare och importörer med stor omsättning. Vid import i mindre omfattning bör skatten däremot erläggas av den för vars räkning importen äger rum. Vad gäller valet mellan styckeskatt och värdeskatt har utredningen funnit övervägande skäl tala för den sistnämnda beskattningsformen.

I motiveringen till förslaget understrykes att börja med, att en principiell likställighet i skattehänseende mellan inhemska och importerade pälsvaror bör genomföras med utgångspunkt från att samma beskattningsform kommer till användning i båda fallen. Utredningen anför.

Beskattningen av pälsvaror kan framdeles icke förbli oförändrad. Enbart ett borttagande av det särskilda skydd för den inhemska beredningen, som föreligger genom att skattetrycket för importvaror nu är högre än för inhemska varor, är icke tillfyllest bl. a. därför, att importskatten belastar icke blott beredda lösa skinn utan även färdiga pälsvaror och sammansatta varor. Även om det vore möjligt att tillämpa differentierade värdeskattesatser vid import, skulle — med en beskattning av inhemsk verksamhet lagd enbart på beredda skinn enligt styckeskattemetod — risk finnas för diskriminering. Det skulle, i vart fall med den teknik som hittills tillämpats för åstadkommande av samklang mellan styckeskattesatserna för olika skinnslag och importskattetrycket, icke vara möjligt att erhålla mer än en ungefärlig likformighet och detta icke ens vid de tillfällen, då styckeskattesatserna ändras.

I sammanhanget erinras för övrigt om att såväl varubeskattningskommittén som 1952 års kommitté för indirekta skatter belyst olägenheterna av att ha olika beskattningsformer för import och inhemsk tillverkning.

Då man sålunda icke bör tillämpa en styckebeskattning för inhemsk beredning och en odifferentierad värdeskatt vid import, anses ett val böra göras mellan dessa båda skatteformer. Därvid bör uppmärksamheten i första hand knytas till beskattningen vid import dels på grund av att importen avser såväl färdiga varor — helt eller delvis bestående av pälskinn — som beredda lösa pälskinn och vissa halvfabrikat dels på grund av att en beskattning av inom riket tillverkad vara ur skattetekniska synpunkter utan större svårigheter kan anordnas antingen som styckeskatt eller som värdeskatt. Vilken av dessa skatteformer som än väljes, uppstår, framhålles det, vissa kontrolltekniska problem.

Den i promemorian därefter gjorda granskningen av olika föreliggande möjligheter avser två huvudalternativ, nämligen en detaljhandelsskatt, d. v. s. ett uttagande av skatten vid försäljning till konsument, respektive en tillverkningskatt. I sistnämnda fall diskuteras främst valet mellan styckeskatt och värdeskatt.

När det gäller alternativet med uttagande av skatten vid försäljning till konsument — vilket förutsättes ske efter värde på de färdiga varorna — föreligger, framhålles det, den fördelen att oavsett om en vara importeras eller tillverkas inom riket full likformighet i beskattningen alltid torde föreligga och risk för diskriminering vara utesluten. En beskattning av pälsvaror enligt denna metod skulle sålunda uppfylla nu aktuella krav. Skatten skulle sålunda, i likhet med vad som gällde under den skärpta

omsättningsskattens tid, kunna utgöra en påbyggnad på den allmänna varuskattn. De negativa erfarenheterna av den skärpta omsättningsskatten talar emellertid enligt promemorian mot en återgång till en sådan beskattningsform. Ehuru förhållandena på området nu är något annorlunda än i början av 1940-talet, kan man utgå från att konkurrens- och kontrollsvårigheter skulle uppkomma även nu med beskattningsformen i fråga. Antalet företagare med tillverkning och försäljning av pälsvaror i egentlig mening är relativt stort — bortåt 2 000 — men ett betydligt större antal firmor torde driva detaljhandel med varor, som helt eller delvis består av pälskinn. Även om det vore möjligt att från skatteplikt undantaga viss del av varusortimentet, där pälsdelen i varorna är av mindre eller underordnad betydelse, torde enligt promemorian dock kvarstå ett tämligen stort beskattat område av sammansatta varor, vid vilkas försäljning pälsvaruskatt skulle utgå förutom allmän varuskatt, exempelvis kappor, mössor och handskar med besättning eller foder av pälskinn.

Att utforma skatten enligt den variant till den nu berörda skatteformen som representeras av den redan förefintliga försäljningsskatten på bl. a. mattor och guldsmedsvaror anses icke heller vara en lämplig lösning. Här om anföres följande.

Försäljningsskatten är uppbyggd med den förutsättningen att obligatorisk skattskyldighet åvilar alla som tillverkar skattepliktig vara för försäljning och att återförsäljare (specialaffärer) kan få inträda såsom skattskyldiga. Eftersom uppskattningsvis bortåt 2 000 personer bedriver tillverkning av skattepliktiga pälsvaror, skulle med ett sådant system kretsen av obligatoriskt skattskyldiga bli ungefär lika stor och kontrollmässigt svårbevästrad som vid tillämpning av en förhöjd allmän varuskatt. Vidare torde ett icke ringa antal återförsäljare, som bedriver försäljning av med pälsvaruskatt belagda varor jämte andra varor, bli skattskyldiga. För en riktig skatteredovisning och effektiv kontroll i dylika fall skulle erfordras en tämligen omfattande affärsbokföring, som i många fall endast med stor svårighet torde kunna vidmakthållas. Erfarenheterna av försäljningsskatten på guld- och silvvaror särskilt i fråga om beskattning av sammansatta varor och kontroll beträffande skattefria varors andel i totalförsäljningen tyder på att en pälsvarubeskattning efter liknande principer skulle vara en mindre lämplig skatteform.

Därest en beskattning vid försäljning till konsument avvisas återstår enligt promemorian att lägga skatten på de beredda skinnen, huvudsakligen i tillverkarledet. En beskattning av oberedda skinn skulle, framhålls det, bli synnerligen ojämn bl. a. på grund av det mycket variabla svinn, som uppkommer vid beredning av skinn. Särskilt stor risk för diskriminering skulle sannolikt uppkomma vid beskattning av import av färdiga pälsvaror. Liksom hittills måste, framhålls det, en beskattning av beredda skinn förläggas till tillverkarledet.

Såsom förut antytts kan en skatt av sist angiven typ utformas antingen som styckeskatt eller värdeskatt.

Beträffande en s t y c k e b e s k a t t n i n g framhålls det i promemorian att en sådan skatteform, som i princip måste avvägas med hänsyn till värdet

på olika skinnslag, är tämligen stel i uppbyggnaden. Skattetrycket kan förut-sättas bli ändrat endast relativt sällan och blott vid mera betydande änd-ringar i prisnivån för pälsskinn av olika slag. Prisändringar för pälsskinn, som inträffar under tid mellan ändringar i skattesatserna, kan också med-föra, att skattesatsen för visst skinn står i stark disproportion till avsett skattetryck.

En betydande olägenhet av en styckeskatt föreligger, påpekas det, därige-nom att värdet av skinn av samma slag ofta är starkt varierande med kvali-teten. En pälsvara av hög kvalitet blir förhållandevis lågt beskattad och en av låg kvalitet högt beskattad. En styckebeskattning av den typ, som nu gäller för inom riket beredda pälsskinn, erbjuder emellertid — framhåller utred-ningen — också flera fördelar. Den är relativt enkel att administrera och kontrollera, då antalet skattskyldiga uppgår till endast 10. Även för de skattskyldiga torde en styckebeskattning i och för sig framstå såsom prak-tisk ur redovisningssynpunkt.

Flera speciella nackdelar med denna beskattningsform har dock enligt promemorian kommit till synes under den tid den tillämpats. Härom anföres följande.

En svårighet ligger däri att skinn från olika djurarter i viss utsträckning måste sammanföras till en gemensam skattegrupp. Som exempel härpå kan nämnas att man inom »persiangruppen» nödgats sammanföra skinn med så skilda värden som breitschwanz och salzfelle. Ännu en nackdel är att den förteckning över pälsskinn, för vilka skatt skall erläggas, vid olika tillfällen visat sig icke uttömmande och därför måst ändras eller kompletteras. Sålun-da har det förekommit, att tidigare icke aktuella skinn beretts och visat sig ha annat värde än vad som svarar mot gällande skattesats. Ur kontrollsyn-punkt föreligger även vissa svårigheter att förvissa sig om att det relativt stora antal skinn, som antecknats såsom oanvändbara, även varit i så hög grad felaktiga att skatt ej bör utgå.

En tillämpning av styckeskatt för importvaror skulle vidare enligt prome-morian sannolikt medföra vissa kontrollsvårigheter för tullverkets tjänste-män. I sådant hänseende göres följande uttalanden.

Vad gäller importen av beredda, lösa skinn torde svårigheterna dock kunna bemästras, då importen i regel är koncentrerad till ett fåtal tullstäl-len och vanligen icke omfattar mer än något tiotal olika skinnslag. En stycke-beskattning av färdiga pälsvärk skulle emellertid kräva kännedom om anta-let i varje pälsvärk ingående pälsskinn. Visserligen skulle uppgift härom kunna lämnas i deklaration av importören men en exakt kontroll av riktig-heten av dylik uppgift låter sig i regel ej göra. Styckebeskattning även vid import skulle sålunda nödvändiggöra detaljerade kontrollföreskrifter om det minsta antal skinn, för vilket skatt bör erläggas för pälsvärk av olika slag. Vad gäller import av tavlor av exempelvis persian- eller ozelotben eller framställda av delar av skinn skulle en sådan minimiregel ej kunna tillämpas, utan skatten finge i dylika fall utgå efter annan grund, måhända efter yta.

Vad härefter angår en enhetlig beskattning efter värde, är det, framhåller utredningen, en fördel att redovisningen av skatten vad gäller

inhemsk skinnberedning på ett relativt enkelt sätt kan anknyta till de skattskyldigas ekonomiska redovisning och fakturering på liknande sätt som gäller exempelvis för beskattningen enligt förordningen om särskild varuskatt. En värdeskatt ger dessutom framförallt tillverkare möjlighet att låta skattekostnaden kalkylationsmässigt påverka prissättningen. I fråga om import av beredda skinn utgår skatten redan nu, påpekas det, efter värde, varför införandet av en enhetlig värdeskatt inte skulle göra någon förändring i skatteberäkningstekniken aktuell. Ur författningstekniska synpunkter skulle dessutom erhållas en förenkling i så måtto att särskild förteckning över skattepliktiga pälskinn icke erfordrades. Skatteplikt och skattesats kunde sålunda angivas direkt i författningen enligt nu gällande teknik för importvaror.

Nackdelarna med en värdebeskattning består enligt promemorian bl. a. i svårigheten för beredare att bestämma beskattningsvärde för pälskinn, som här i landet inlämnas för s. k. löneberedning och för vilka något skinnvärde icke kan uppges eller skinnägaren av affärssekretesskäl icke önskar yppa värdet för beredaren. Om beskattningen av pälsvaror för ernående av likformighet i princip inriktas på värdet av beredda lösa skinn, uppkommer även vissa svårigheter att bestämma beskattningsvärde för dylika skinn, som ingår i importerade färdiga pälsverk. Svårigheterna är här, framhålles det, av samma slag som vid tillämpning av styckeskatt men med den väsentliga skillnaden, att uppgift eller ungefärlig uppfattning om antal ingående skinn icke utgör skattegrund utan endast tjänar till ledning vid kontroll av uppgivet beskattningsvärde.

Sitt allmänna ståndpunktstagande sammanfattar utredningen på följande sätt.

I enlighet med vad tidigare anförts finner utredningen, att en beskattning av pälsvaror bör utformas såsom en skatt på beredda skinn. Skatten bör uttagas hos tillverkare och hos pälshandlare med stor omsättning samt vid import i mindre omfattning hos den, för vars räkning importen äger rum. Vad gäller valet mellan styckeskatt och värdeskatt har utredningen funnit övervägande skäl tala för den sistnämnda beskattningsformen. Därvid har beaktats, att de nyss anförda nackdelarna, vilka vid löneberedning i och för sig kan vara förenade med en värdeskatt, i allt väsentligt synes kunna elimineras genom skattetekniska anordningar med avseende på skattskyldighetens inträdande m. m. De särskilda problem, som är förknippade med beskattningen av pälskinn, ingående i färdigvaror, är vidare — såsom även berörts i det föregående — ej heller så framträdande vid en värdeskatt som vid en styckeskatt. Erinras må också om att varubeskattningskommittén uttalat, att för vinnande av full likformighet i beskattningen endast värdeskatt kan komma i fråga. Till detta uttalande ansluter utredningen sig. Härvid må särskilt framhållas, att målet för denna utredning är att i enlighet med EFTA-avtalet undanröja diskriminering på förevarande område.

Med den allmänna uppläggning av beskattningen som här i korthet angivits kommer denna att i sina huvuddrag nära ansluta sig till den typ av punktskatter, bl. a. den särskilda varuskatten, som framgått av de senare årens lagstiftningsarbete på området.

Detaljutformning. Såsom i det föregående antytts föreslår utredningen i fråga om det skattepliktiga varuområdet att skatt i fråga om såväl inhemsk tillverkning som import lägges uteslutande på beredda skinn. Utredningen anför härom närmare följande.

Skatt bör sålunda uttagas på skinn, som ingår i de färdigvaror, som nu i sin helhet beskattas. Endast ett par mindre jämkningar föreslås. Av för-enklingsskäl undantages från skatteplikt vissa huvudbonader där ingående pälsskinn regelmässigt har endast obetydligt värde. En viss utvidgning har skett dels genom att — för undvikande av diskriminering — även inom landet tillverkade tavlor o. dyl. gjorts skattepliktiga och dels ej blott handskar utan jämväl andra beklädnadsartiklar av läder med besättning av pälsskinn bli föremål för beskattning. Vad beträffar den sistnämnda vidgningen har ansetts önskvärt att t. ex. en krage av pälsskinn på en läderjacka beskattas i likhet med vad som är och blir fallet med en pälsskinnskrage på en tygkappa.

En viss ojämnhet i beskattningen skulle emellertid kvarstå — framhåller utredningen — därest från skatteplikt för beredda lösa skinn ej undantages sådana skinn, som skall användas för tillverkning av icke skattepliktiga färdigvaror. Utredningen anför.

Vill man fasthålla principen om generell skattebeläggning av all pälsskinnberedning inom riket skulle — för ernående av full likformighet i beskattningen — i skatteförfattningen behöva upptagas ytterligare ett flertal tulltaxenummer, till vilka varor innehållande pälsskinn är hänförliga. En dylik anordning är emellertid olämplig dels på grund av att det torde vara ogörligt att uttömmande bestämma området för skattepliktiga varor och dels ur tulltekniska synpunkter med hänsyn till svårigheten att bestämma beskattningsvärde, då detta endast skall avse del av varan.

I enlighet med det anförda förordar utredningen att skattskyldig vid försäljning av beredda skinn för tillverkning av andra färdigvaror än sådana, för vilka skatt utgår, skall kunna ha möjlighet att leverera skinnen utan skattekostnad. Den skattskyldige bör för detta ändamål skaffa försäkran av köparen att inköpt vara skall användas för ändamål, för vilket skatt icke skall utgå. Även den som importerar beredda lösa skinn för användning som nyss sagts och för vilken skattskyldighet inträder vid införseln, bör genom avlämnande till tullverket av liknande försäkran kunna erhålla skattebefrielse.

I fråga om skattskyldigheten skulle beträffande här i riket beredda pälsskinn denna enligt promemorian liksom hittills väl kunna inskränkas till att avse endast beredare. Flera skäl talar emellertid, framhålls det, för att skattskyldigheten utsträcker till att i viss omfattning avse även pälshandlare och vissa fabrikanter. Utredningen förordar också en sådan utvidgning av kretsen av skattskyldiga. I likhet med vad som gäller enligt försäljningsskatteförordningen bör de skattskyldiga i så fall kunna registreras hos beskattningsmyndigheten. Sålunda registrerade skattskyldiga skulle genom registreringen å ena sidan ha att deklarerera och erlagga skatt efter leverans till köpare av beredda lösa pälsskinn eller arbeten därav

men å andra sidan äga rätt att importera eller från annan registrerad inköpa pälsvaror utan skattekostnad.

Från skattetekniska synpunkter bör enligt förslaget registrering vara obligatorisk för beredare och för tillverkare av halvfabrikat såsom taylor, om tillverkningen sker för försäljning. Registrering i andra fall bör vara frivillig, då den i första hand är avsedd att ge möjlighet för päls-handlare och fabrikant med större lagerhållning att undvika ränteutgifter för täckande av skattekostnader. Rätten till frivillig registrering bör dock av kontrolltekniska skäl begränsas till päls-handlare och fabrikanter, som bedriver pälsvarurörelse i större omfattning, varmed i detta sammanhang synes böra förstås rörelse med en årsomsättning överstigande 500 000 kronor i beskattningsvärde räknat.

Genom en anordning med registrering vinnes, framhålls det, även den med hänsyn till affärssekretessen ingalunda oviktiga fördelen att inhemsk beredare ej av beskattningsskäl behöver få kännedom om värdet av råa pälskinn, vilka av registrerad inlämnats för beredning mot lön.

Vid import av skattepliktiga varor av annan än registrerad föreslås att skattskyldigheten såsom hittills skall åvila den, för vars räkning införseln äger rum. Med tillämpning av ett registreringssystem som det sålunda föreslagna anses tullverkets bestyr med uttagande av pälsvaruskatt minska betydligt.

Såsom beskattningsvärde bör enligt förslaget i princip väljas fakturapriset i varje särskilt fall på de beredda skinnen. Denna metod för bestämmande av beskattningsvärdet erbjuder, framhåller utredningen, såväl redovisningstekniska som skattetekniska fördelar. När det gäller registrerad skattskyldig kan uppgifter om fakturapriset hämtas ur hans handelsbokföring. I fråga om import av beredda lösa skinn, vilken verkställes av oregistrerad, kan importfakturans prisuppgifter direkt läggas till grund för beskattningsvärdet. Bestämmandet av beskattningsvärde vid oregistrerads import av färdigvaror som helt eller delvis består av pälskinn, förutsätter dock, påpekas det, att importören för skattebeläggning uppvisar av den utländske exportören bestyrkt uppgift angående värde, antal och slag av pälskinn, som ingår i importvaran. Såvitt framgår av den av Sveriges textilhandlareförbund gjorda framställningen, anges redan nu i vissa fall uppgift om skinnvärde i sammansatta varor. Man bör enligt promemorian kunna räkna med att liknande uppgifter kan erhållas beträffande här ifrågakvarande varor i allmänhet.

På grund av anförda förhållanden anses det enligt utredningen mest ändamålsenligt, att beskattningsvärdet, såvitt angår registrerad skattskyldig, bestämmas till

för beredda lösa pälskinn samt taylor m. m.: fakturavärdet i varje särskilt fall, samt

för arbeten, i vilka pälskinn ingår: det fakturavärde, som skulle ha till-

lämpats, om i färdigvaran ingående pälskinn hade importerats eller levererats särskilt.

Vid import som verkställes av oregistrerad, bör enligt förslaget beskattningsvärdet för beredda lösa skinn samt tavlor m. m. utgöra varans värde enligt 3 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å varan belöpande tullen.

I likhet med vad som gäller enligt förordningen om särskild varuskatt anses det böra kunna ankomma på beskattningsmyndigheten att lämna närmare anvisningar för beskattningsvärdets bestämmande. Därvid bör iakttagas att i beskattningsvärdet skall ingå även kostnad för färgning av beredda skinn.

B e s k a t t n i n g s m y n d i g h e t e r bör enligt förslaget vara kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen, den sistnämnda i fråga om skatt, som skall erläggas vid införseln, och kontrollstyrelsen i övriga fall. Förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning förutsättes liksom nu är fallet vara tillämplig även i fortsättningen. Skatteredovisningen bör ske enligt sedvanligt deklarationsförfarande.

Om man vill erhålla en s k a t t e i n t ä k t av samma storleksordning som hittills, skulle — under i övrigt oförändrade förhållanden — enligt promemorian fastställas en skattesats på åtminstone 12,5 procent. En rimlig och från skatteteknisk synpunkt lämplig avvägning anses vara, att skattesatsen fastställas till 15 procent. Därmed skulle skattetrycket också bli det för inhemsk beredning hittills avsedda.

Anledning anses icke föreligga att efter EFTA-avtalets tillkomst ändra gällande t u l l s a t s e r på förevarande område.

IV. Remissyttrandena

Det allmänna ståndpunktstagandet. Den föreliggande utredningen har, såsom inledningsvis berörts, verkställts i syfte att anpassa pälsvarubeskattningens konstruktion till EFTA-konventionens föreskrifter rörande varubeskattningens utformning och med utgångspunkt från ett oförändrat skatteuttag. Remissbehandlingen av det framlagda förslaget har emellertid givit flertalet hörda instanser anledning att också upptaga frågan om en särskild pälsvarubeskattning bör bibehållas.

Kontrollstyrelsen har inskränkt sig till att understryka, att dess yttrande avgivits under den i promemorian angivna förutsättningen av en bibehållen pälsvarubeskattning. *Kommerskollegium* förordar, att den aktuella skatterevisionen, med hänsyn till det arbete som pågår inom den allmänna skatteberedningen, endast ges interimistisk karaktär. Enligt *statens pris- och kartellnämnd* synes det oundvikligt att den föreslagna omläggningen ger ökad vikt åt den uppfattning 1952 års kommitté för indirekta skatter gav

uttryck åt — att pälsvvarubeskattningen av skattetekniska skäl borde avvecklas. I flertalet övriga yttranden har framställts yrkanden om skattens slopande.

När det gäller utformningen av skattesystemet — vid en fortsatt särskild beskattning av pälsvvaror — har meningarna vid remissbehandlingen varit delade.

Kooperativa förbundet och *Sveriges textilhandlareförbund* har intet att erinra mot att beskattningen utformas i enlighet med utredningens förslag. *Statens pris- och kartellnämnd* har ej heller funnit särskild anledning ifrågasätta att en utformning av pälsvvarubeskattningen i huvudsak i enlighet med förslaget skulle vara den lämpligaste.

Också *kommerskollegium* ansluter sig i huvudsak till utredningsförslaget. Ämbetsverket förordar dock att beskattningsvärdet för manufakturade importvaror skall beräknas efter schematiska grunder. Enligt *kontrollstyrelsens* mening bör de föreslagna bestämmelserna kunna godtagas efter vissa ändringar bl. a. i fråga om reglerna för beskattningsvärdets bestämmande. Styrelsen vill dock ifrågasätta möjligheten av att bibehålla gällande ordning med endast den ändringen att skattesatsen för importerade varor sänkes från 20 till 15 procent av värdet och styckeskattesatserna för inhemska varor samtidigt uppjusteras. I sistnämnda fall kan dock — påpekas det — all diskriminering ej undvikas.

Sveriges pälsdjursuppfödarens riksförbund anser att man bör avvakta de förslag som kommer att framläggas av allmänna skatteberedningen och nu inskränka sig till att sänka skattesatsen på importerade pälsvvaror till 15 procent.

Generaltullstyrelsen har — efter övervägande av de olika föreliggande alternativen — kommit till den bestämda uppfattningen att en tillfredsställande beskattning av importerade pälsvvaror inte kan åvägbringas i annan form än genom en värdeskatt på de färdiga pälsvvarornas hela värde. Med hänsyn till nödvändigheten att tillämpa en enhetlig beskattningsform bör också skatten på inhemsk tillverkning på samma sätt läggas på färdiga varor. Under sådana förhållanden anses det lämpligast att uttaga den inhemska skatten vid försäljning till konsument.

Om pälsvvaruskatten skall bibehållas hävdar *lantbruksstyrelsen* att skatten — såsom utredningen föreslagit — skall läggas på beredda skinn men beträffande såväl import som inhemsk tillverkning uttagas såsom styckeskatt.

Svenska pälsvvarbranschens centralkommitté, *Sveriges industriförbund*, *Sveriges hantverks- och industriorganisation*, *Sveriges grossistförbund* samt *Sveriges köpmannaförbund*, vilka alla i första hand hemställer om pälsvvaruskattens slopande, anser att utredningsförslaget icke kan läggas till grund för ny lagstiftning och förordar att frågan om skattens utformning, därest skatten skall bibehållas, göres till föremål för ny utredning.

I flertalet yttranden har frågan om tullen för pälsvvaror upptagits till sär-

skild behandling. För vad som härvidlag anförts lämnas närmare redogörelse i det följande.

Skattesystemets utformning. I det följande lämnas en närmare redogörelse för de olika synpunkter på utformningen av skattesystemet som framkommit vid remissbehandlingen.

I yttrandena från Kooperativa förbundet och Sveriges textilhandlareförbund — som icke haft något att erinra mot utredningens utformning av skattesystemet — göres inte några utförligare kommentarer till förslaget. *Sveriges textilhandlareförbund* inskränker sig till att med skärpa framhålla nödvändigheten av att en sådan ändring av pälssvaruskatten vidtages att den nuvarande diskrimineringen när det gäller klädespersedlar med pälsbesättning borttages.

Statens pris- och kartellnämnd, vilken såsom förut nämnts inte funnit särskild anledning ifrågasätta att den i promemorian föreslagna ordningen är den lämpligaste, pekar emellertid i sitt yttrande på vissa problematiska punkter i den föreliggande utredningen. Nämnden påpekar att den skattepliktiga försäljningen, såvitt nämnden kan bedöma, enligt den föreslagna anordningen merendels kommer att försiggå från frivilligt registrerade företag och till övervägande del avse konfektionerade pälssvaror eller på annat sätt vidareförelade pälsskinn. Promemorian har emellertid, påpekas det, inte närmare ingått på frågan om hur i sådana fall skattevärdet — d. v. s. det hypotetiska fakturavärdet av i färdigvaran ingående pälsskinn — skall bestämmas av den skattskyldige och än mindre på frågan om hur de uppgivna skattevärdena i dylika fall skall kunna kontrolleras av beskattningsmyndigheten.

Nämnden framhåller i fortsättningen att även andra svårigheter torde vara förknippade med den föreslagna ordningen. Härvidlag anföres följande.

I sådana fall där den skattepliktige är körsnär, vars rörelse helt baseras på inköp av lösa pälsskinn och vars försäljning helt går till oregistrerade kunder, förefaller det inte osannolikt att de ifrågavarande problemen skola kunna bemästras utan alltför stora svårigheter. Det torde dock höra till vanligheten att skattepliktiga körsnärer inköpa dels pälsskinn och dels konfektionerade pälssvaror samt försälja färdiga pälssvaror dels till registrerade köpare och dels till andra kunder. En registrerad pälssvaruhandlare som inköpt färdiga pälssvaror torde vid bestämningen av det hypotetiska fakturavärdet av i färdigvarorna ingående pälsskinn i stor utsträckning bli hänvisad till att inhämta erforderliga uppgifter från leverantören som härigenom skulle få en ömtålig men i promemorieförslaget inte närmare beskriven roll i beskattningssystemet. Enligt 10 § av förslag till förordning om skatt å pälsskinn skall det visserligen ankomma på kontrollstyrelsen att utfärda närmare anvisningar för bestämmande av beskattningsvärde, men promemorieförslaget har överhuvudtaget inte ingått på frågan om hur dessa anvisningar böra utformas. I all synnerhet när det gäller pälssvaror som importerats i färdigt skick förefaller det i vart fall som om bestämningen av skattevärdet skulle kunna bli en vanskelig uppgift.

Nämnden understryker sluttligen att det under alla omständigheter synes vara en förutsättning för att pälssvarubeskattningen i den föreslagna ut-

formningen skall kunna fungera på ett tillfredsställande sätt att beskattningsmyndigheten för sin kontroll av beskattningsvärdena i väsentligt större utsträckning än för närvarande får tillgång till pälsvaruexperter som bör inta en obunden ställning gentemot den kontrollerade parten. Någon beräkning av kostnaderna för skattekontrollen föreligger inte i promemorian, påpekas det, men nämnden finner det inte uteslutet att dessa kan komma att bli jämförelsevis betydande i förhållande till det belopp om 6 å 7 miljoner kronor, som pälsvaruskatten kan beräknas inbringa.

Såsom tidigare nämnts har kommerskollegium och kontrollstyrelsen efter vissa jämkningar ansett sig kunna godtaga den i promemorian föreslagna beskattningsformen.

Kommerskollegium uttalar inledningsvis att det i och för sig vore önskvärt om omdaning av lagstiftningen på detta speciella område kunde anstå till dess resultatet av den allmänna skatteberedningens arbete föreligger. Förpliktelserna enligt EFTA-konventionen torde emellertid, framhåller kollegium, icke medgiva så långt uppskov som fordras, enär de diskriminerande bestämmelserna skall vara avlägsnade redan vid årsskiftet 1961/62. Då det icke heller anses vara en framkomlig väg att i avvaktan på skatteberedningens förslag provisoriskt slopa pälsvarubeskattningen, är det enligt ämbetsverket angeläget att den nu nödvändiga revisionen av pälsvarubeskattningen, vilken skulle få interimistisk karaktär, ej blir av genomgripande art utan så nära som möjligt ansluter sig till det nuvarande uppbördsförfarandet. Ett utbyggande av den administrativa apparaten bör enligt kommerskollegium om möjligt undvikas.

I fråga om beskattningens utformning delar kommerskollegium utredningens uppfattning om olämpligheten att konstruera pälsvaruskatten vare sig som en detaljhandelsskatt vid sidan om den allmänna varuskatten eller som en styckeskatt i tillverkarledet. Sistnämnda skatteform skulle uppenbarligen — framhålles det — ur administrativ synpunkt bli alltför belastande för tullverket.

Det kan emellertid enligt kommerskollegium inte bestridas att vissa olägenheter vidlåder också ett system med värdeskatt i tillverkarledet. I fråga om beskattningen av inom riket beredda skinn anföres härvidlag följande.

Till en början må framhållas att ett fakturavärde här icke kan få samma betydelse som för skattebeläggning vid import. I de fall då faktura bifogas ett för beredning inlämnat skinnparti, föreligger ingen säkerhet för att fakturan återgiver det rätta värdet. Vidare måste förutsättas att i åtskilliga fall faktura ej närslutes ett skinnparti, t. ex. när skinnen för beredning inlämnas av en pälsdjursuppfödare. Slutligen må betonas att, i de fall beredare behandlar inköpta skinn för egen räkning, han till skillnad från vad nu gäller skulle komma att sakna fasta normer för beskattningen; ett skinns värde är alltid tänjbart.

De sålunda angivna olägenheterna torde emellertid enligt kommerskollegiets mening i allt väsentligt kunna undvikas, därest för varje skinnsort av t. ex. kontrollstyrelsen fastställdes ett belopp per styck som icke finge un-

derskridas. En sådan komplettering av värdeskatten, såvitt anginge de inhemska skinnen, finner kollegium ej vara oförenlig med EFTA-konventionens bestämmelser.

Beträffande beskattningen av importerade manufakturade pälsvaror är det enligt kommerskollegium uppenbart, att bestämmandet av en värdeskatt är vanskelig mot bakgrunden av att exportörer i EFTA-länder icke får i skattehänseende försättas i sämre läge än motsvarande svenska företagare. Svårigheten ligger i att rätt beräkna värdet av de i varan ingående skinnen. Enligt kollegiets mening är det system som utredningsmannen förordar till bemästrande av denna svårighet alltför invecklat och ägnat att leda till krångel. Vad kollegium framför allt vänder sig emot är, att i lager hos en pälsvaruhandlare kunde komma att ingå såväl beskattade som obeskattade skinn.

Kollegium förordar att i stället upptages till prövning ett system, innebärande att manufakturingskostnaden utbrytes ur det pälsvaran åsatta värdet efter schematiska grunder, varefter återstående delen av detta värde, d. v. s. skinnvärdet, lägges till grund för beskattningen. Detta system kan måhända, anmärkes det, påfordra att pälsvarorna uppdelas i olika grupper, men dessa behöver icke bli så många att icke tullen utan allt för stora svårigheter skulle kunna tillämpa systemet. Enligt vad kollegium har sig bekant tillämpas i andra europeiska länder vid uttagande av varuskatter vid import liknande schematiska beräkningsmetoder. En reglering av pälsvaruskatten enligt dylika riktlinjer torde, framhåller kollegium, vara förenlig med EFTA-konventionens bestämmelser om icke-diskriminering.

Kontrollstyrelsen förklarar sig vara ense med utredningen därom, att full likställighet i skattehänseende mellan å ena sidan inom landet framställda pälsvaror och å andra sidan importerade sådana varor i princip kan ernås endast genom att samma beskattningsform användes i båda fallen. Vad utredningen anfört beträffande de för- och nackdelar, som är förenade med olika tänkbara alternativa beskattningsformer, kan styrelsen i stort sett biträda. Styrelsen anser sig därför kunna instämma i utredningens slutsats, att övervägande skäl talar för att välja en enhetlig värdebeskattning, i princip lagd på beredda skinn och uttagen beträffande inom landet framställda varor i tillverkarledet och beträffande varor som införes till riket vid importtillfället.

De svårigheter av praktisk och kontrollmässig art, som otvivelaktigt är förbundna med en beskattning enligt angivna principer, hänför sig — också enligt kontrollstyrelsens mening — främst till bestämmandet av beskattningsvärde för pälskinn, som inom landet inlämnas för beredning mot lön, och för pälskinn ingående i importerade färdiga pälsvaror. Enligt utredningen skulle, påpekar styrelsen, nämnda svårigheter väsentligen minska i betydelse genom det föreslagna systemet med registrering av återförsäljare och fabrikanter med viss större omsättning. Då emellertid utredningen samtidigt föreslagit, att beskattningsvärdet för lösa eller till tavlor m. m. hopfogade pälskinn vid leverans till köpare inom riket bestämmes till vederlaget, innebär detta för en registrerad grossist eller fabrikant högre skatt än

den han skulle ha att erlægga som oregistrerad importör av motsvarande skinn. Med hänsyn härtill torde, framhåller styrelsen, få — om ens någon — inom berörda kategorier komma att ansöka om registrering, varigenom vinsten med registreringsystemet givetvis skulle gå förlorad.

Med hänsyn till vad sålunda anförts kan kontrollstyrelsen icke tillstyrka, att det av utredningen framlagda förslaget i oförändrat skick lägges till grund för en lagstiftning.

Styrelsen har övervägt olika möjligheter till jämkningar i förslaget med beaktande av den angivna grundprincipen om icke-diskriminering av importen men har därvid icke kunnat finna någon lösning, mot vilken icke vägande invändningar ur skattetekniska och kontrolltekniska synpunkter kan göras. Den lösning som i fråga om uppbörden inom riket synes erbjuda minst svårigheter har styrelsen funnit vara att jämka utredningsförslaget främst beträffande reglerna om beskattningsvärdets bestämmande. Här om anföres följande.

I stället för att, såsom föreslagits, beskattningsvärdet i fråga om lösa pälskinn och pälskinn hopfogade till tavlor, ämnen eller liknande stycken skall anses utgöra vederlaget eller, där skattskyldighet inträder vid införsel, pälskinnets värde beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å skinnets belöpande tullen, skulle beskattningsvärdet i dessa fall bestämmas till värdet av skinnets i oberett skick plus kostnaderna för beredning och färgning. För pälskinn ingående i vissa varor, skulle beskattningsvärdet bestämmas i enlighet med förslagets lydelse, som emellertid då finge en annan innebörd med hänsyn till ovannämnda ändring. I 3 § tredje stycket, som behandlar beskattningsvärdets bestämmande vid löneberedning inom riket samt vid uttag ur rörelsen för annat ändamål än försäljning, skulle sådan ändring vidtagas, att beskattningsvärdet i princip motsvarar det pris skinnets i oberett skick skulle betinga vid försäljning i öppna marknaden mellan av varandra oberoende köpare och säljare plus gängse kostnader för beredning och färgning.

Om beskattningsvärdesreglerna ändrades på nu angivet sätt och registreringsmöjligheterna samtidigt gjordes liberalare genom att gränsen härvidlag sänktes till 100 000 kronors årlig omsättning borde enligt kontrollstyrelsens mening praktiskt taget alla grossister och fabrikanter ävensom flertalet större detaljhandlare och körsnärer finna det fördelaktigt att låta registrera sig. Vid sådant förhållande skulle den övervägande delen av importvarorna komma att införas skattefritt och bli föremål för beskattning först vid senare tillfälle inom riket. För skattekontrollen skulle därvid kunna anlitas den särskilda sakkunskap, som redan nu i viss utsträckning står till kontrollstyrelsens förfogande och som vid behov skulle kunna förstärkas.

Beträffande importen av färdiga pälsvaror bör enligt kontrollstyrelsen stipuleras skyldighet för vederbörande importör att lämna erforderliga uppgifter från säljaren att läggas till grund för beskattningsvärdets bestämmande. I de fall, där tillfredsställande uppgifter icke lämnas, bör vederbörande beskattningsmyndigheter kunna med utgångspunkt från gällande priser på oberoende skinn samt gängse kostnader för beredning och färgning fastställa ett beskattningsvärde, som kan anses motsvara ett genomsnitt. För att ytterligare minska svårigheterna ifrågasätter styrelsen om inte viss inskränk-

ning av det skattepliktiga varuområdet, utöver vad utredningen föreslagit, kan genomföras. Sålunda anses vissa varor, som regelmässigt tillverkas av enklare skinnslag och där värdet av ingående skinn absolut sett icke är särskilt betydande, utan större olägenhet kunna undantagas från beskattning, såsom handskar av eller med pälskinn.

Liksom utredningen anser *generaltullstyrelsen* att likställighet i skattehänseende mellan inhemska och importerade pälsvaror icke kan ernås på annat sätt än genom att samma beskattningsform kommer till användning i båda fallen. I valet av beskattningsform har utredningen emellertid — påpekas det — avvisat alternativet med en beskattning i detaljistledet under hänvisning främst till de negativa erfarenheter av en pälsvarubeskattning i detta led som gjordes under den skärpta omsättningsskattens tid. Att en dylik utformning av pälsvarubeskattningen är förenad med stora olägenheter torde enligt *generaltullstyrelsen* icke kunna bestridas. Dessa olägenheter måste emellertid — framhåller styrelsen — vägas mot de olägenheter som är förenade med en beskattning i tillverkarledet, i vilket hänseende förhållandena avsevärt förändrats genom det nu aktualiserade kravet på lika behandling av import och inhemsk tillverkning. Även tillkomsten av den allmänna varuskatten med därav betingad kontroll över detaljhandels försäljningar innebär ändrade förutsättningar för valet mellan olika beskattningsformer. Enligt styrelsens uppfattning bör därför möjligheten att uttaga pälsvaruskatten i detaljistledet icke lämnas ur räkningen. I dylikt fall bör skatten självfallet utgå efter de försålda pälsvarornas hela värde. I sådant hänseende skulle man enligt *generaltullstyrelsens* mening kunna tänka sig en utvidgning av nuvarande försäljningsskatt till att omfatta jämväl pälsvaror eller en skärpning av den allmänna varuskatten för sådana varor. I det ändrade läge som nu föreligger bör den omständigheten att man tidigare funnit en skatt av liknande konstruktion mindre lämplig icke i och för sig utgöra hinder för en sådan lösning.

Styrelsen anför i övrigt bl. a. följande.

Att en värdeskatt från principiell synpunkt är att föredraga torde stå utom diskussion. Från praktisk synpunkt äro i varje fall för importens vidkommande båda formerna förenade med stora olägenheter. Tillämpning av styckeskatt vid import ställer sålunda redan när det gäller lösa skinn krav på sakkunskap inom pälsbranschen, som man icke rimligen kan begära av tulltjänstemännen, och beträffande varor av pälsverk möter det utomordentliga svårigheter att avgöra, huru många skinn (eller till äventyrs huru stora delar av skinn) som ingå i varorna. Dessa omständigheter ha medfört att man enligt gällande bestämmelser, trots att skatten vid inhemsk beredning utgår efter stycke, vid import beräknar skatten efter varornas värde. Frånsett risken för skattesvek genom angivande av för låga värden erbjuder detta icke några svårigheter, så länge skatten såsom för närvarande är fallet beräknas på de importerade varornas hela värde. Förslaget i promemorian är från principiell synpunkt riktigt men inger starka betänkligheter med avseende å sin praktiska tillämpning. I stort sett skulle den föreslagna anordningen medföra samma olägenheter som föranlett att tanken på stycketull vid import blivit avvisad. Visserligen skulle tullmyn-

digheten enligt förslaget kunna avkräva den skattskyldige en av tillverkaren eller säljaren avgiven bestyrkt uppgift angående värde, antal och slag av i varan ingående pälsskinn, men möjligheten till kontroll av den lämnade uppgiftens riktighet skulle i praktiken vara ringa på grund av de avsevärda prisvariationer som förekomma hos pälsskinn av ett och samma slag. Det är därför att befara att försöken till skattesvek, som visat sig förekomma på grund av den relativt höga skattesatsen, skulle komma att avsevärt öka med de föreslagna bestämmelserna. Att arbetet med skattebeläggningen av importerade pälsvaror skulle i hög grad kompliceras torde vara uppenbart.

För tullverkets del skulle — framhåller styrelsen — nu berörda olägenheter minska i betydelse i den mån det i promemorian föreslagna registreringssystemet komme till användning. Import av skattepliktiga varor verkställas emellertid även av många små företag, särskilt i damkonfektionsbranschen, för vilka registrering knappast torde bli aktuell. Tullverket väntas därför även om den föreslagna registreringen genomföres komma att uppbära skatten i avsevärd omfattning. Tvekan synes för övrigt enligt generaltullstyrelsens mening kunna råda i vad mån registreringsmöjligheten skulle komma att utnyttjas, då detta i allmänhet torde medföra att skatten beräknas på ett högre värde än eljest skulle vara fallet.

Lantbruksstyrelsen anser såsom redan angivits att, om pälsskatt skall utgå, bör den uttagas såsom styckeskatt. Styrelsen anför.

Värdeskatt kan synbarligen vid import av pälsskinn och färdigvara i viss mån förenkla arbetet, men ifråga om den inhemska tillverkningen synes styckeskatt avgjort vara att föredraga. Såväl ifråga om import som ifråga om inhemsk tillverkning synes värdeskatt kunna inbjuda till försök att genom åtgärder på bokföringsplanet sänka det pris, som skall läggas till grund för beskattningen. I fråga om pälsskinn som här i landet inlämnas för beredning mot lön och för vilka något skinnvärde ej uppgives, ofta på grund av att ägaren ej vet priset då han själv producerat skinnen, synes enda möjligheten vara att fastställa genomsnittliga styckepris för ifrågavarande typ av pälsskinn. Den allmänna omsättningsskatten har även såtillvida förändrat läget vid bedömningen av dessa frågor, att de dyrare pälsvarorna redan genom denna skatt blir mera beskattade än de billigare, varigenom en del av syftet med värdeskatt redan uppnåtts. Utredningen anvisar även i huvuddrag de vägar som är möjliga för att styckeskatt skall kunna användas även i fråga om importerade lösa pälsskinn och andra pälsvaror, och svårigheterna att i detta avseende nå en tillfredsställande lösning synes ej vara större än att fördelarna vid beskattning av den inhemska tillverkningen bör tillmätas större vikt.

Enligt lantbruksstyrelsens uppfattning har utredningen inte när det gäller skattesatsen framlagt tillräckliga skäl för den föreslagna höjningen. Styrelsen anser att någon sådan inte bör ifrågakomma oberoende av hur skatten uttages.

Av de yttranden som avgivits från näringslivets organisationer innehåller yttrandet från *Svenska pälsbranschens centralkommitté* den utförligaste argumenteringen.

Om pälsvaruskatten anses böra bibehållas kan enligt centralkommitténs

bestämnda mening det framlagda förslaget icke läggas till grund för ny lagstiftning i ämnet. Visserligen torde man, framhålles det, med förslaget nå det uppställda målet, nämligen att skatten icke skall vara diskriminerande. Förslaget anses emellertid icke praktiskt genomförbart. Det skulle ge anledning till en mångfald tvister bl. a. angående rätta beskattningsvärdet, medföra en stor administrativ apparat för såväl det enskilda företaget som beskattningsmyndigheterna med åtföljande kostnader och ändock inte åstadkomma ett effektivt kontrollerbart skattesystem. I varje fall fordras enligt centralkommittén en helt ny utredning om bästa utformningen. En sådan utredning bör taga sikte på en styckeskatt vid såväl beredning inom landet som vid import. Olägenheterna av styckeskatt vid import anses mindre än nackdelarna av en värdeskatt, uttagen på lösa beredda skinn.

De av centralkommittén anförda skälen mot ett genomförande av utredningsförslaget hänför sig såväl till skatteplikten och skattskyldigheten som till beskattningsvärdet och den föreslagna värdeskatteformen över huvud.

Såvitt angår skatteplikten delar centralkommittén utredningens uppfattning, att den bör avse beredda lösa skinn. Beträffande de föreslagna undantagen har centralkommittén däremot en avvikande mening. Om skattebefrielse skall beviljas för skinn avsedda för vissa färdigvaror, t. ex. leksaker, målarrullar och putsrondeller, bör — framhålles det — samma undantagsställning ges andra varuslag, som inte har direkt pälskaraktär, t. ex. foderskinn till skor och handskar. Enligt centralkommitténs mening bör emellertid inga som helst undantag göras. Kommittén anför.

Tidigare ha sådana undantag funnits men slopats. Anledningen härtill var berederiernas svårigheter att kunna skilja på användningsområdena. En och samma fabrikant kunde tillverka både pälsvaror och leksaker av skinn, ett för övrigt ganska naturligt sätt att tillvarataga avfall. Den föreslagna försäkran från en köpare angående användningen av de köpta skinnen befriar visserligen säljaren från ansvaret för skatten, men det kan ifrågasättas, om inte möjligheter därigenom ånyo skapas att kringgå skattebestämmelserna. Ju enklare regler och färre undantag desto lättare kontroll.

I likhet med andra remissinstanser anser centralkommittén att den av utredningen förutsatta relativt omfattande frivilliga registreringen av skattskyldiga företag inte kan åstadkommas med det framlagda förslaget. Här om anföres följande.

En oregistrerad importör skall betala skatt vid importen beräknad efter de beredda skinnens importvärde plus tull, medan skattevärdet hos den registrerade grossisten eller fabrikanten är dennes verkliga eller beräknade utförsäljningspris för skinnen. Beskattningsvärdet blir sålunda lägre för den oregistrerade importören än för den registrerade vid i övrigt lika kostnadsförhållanden. Räntekostnaderna för skatteutlägggen svara inte på långt när mot den skattevinst den oregistrerade importören gör genom att erlägga skatten direkt vid importen.

Ett registreringssystem enligt utredningens förslag torde vidare i många fall komma att leda till egendomliga och ej avsedda resultat. Om t. ex. importerade beredda lösa skinn säljas av en oregistrerad grossist, som sålunda erlagt skatt vid importen, till en registrerad fabrikant, vilken seder-

mera skall redovisa skatt vid försäljning av färdigvaran till oregistrerad detaljist (§ 4 mom. 1 föreslagen förordning), kommer en dubbelbeskattning att äga rum. Det torde vara helt ogörligt att förhindra detta genom att följa de lösa skinnens gång under bearbetningen och fastställa vilka skinn i den färdiga varan som helt eller delvis redan beskattats. Ett skinnparti omsorteras nämligen mycket ofta hos fabrikanten och praktiskt taget alltid hos en grossist och blandas med andra partier. Skinnen skäras och bearbetas även så att deras identitet är omöjlig att fastställa.

Härtill kommer, att en integration förekommer inom pälsbranschen såväl uppåt som nedåt och att varorna ingalunda gå uteslutande »uppifrån och ned». Möjligheterna till dubbelbeskattning liksom kontrollsvårigheterna bli därför utomordentligt stora.

Av vad nyss nämnts angående den frivilliga registreringen framgår, att i själva verket endast berederierna och tavel tillverkarna torde komma att bli registrerade. Härav följer, att ett beskattningsvärde måste fastställas vid praktiskt taget all lönberedning i stället för undantagsvis, som utredningen räknat med (jfr 3 § 3 stycket föreslagen förordning). Den i olika sammanhang påtalade olägenheten för en uppdragsgivaregrossist att för berederiet, som samtidigt är konkurrerande grossist, behöva uppge ett värde på skinnen, blir sålunda stor och utbredd. Frågan om på vilket sätt det sålunda uppgivna värdet skall kontrolleras eller hur det eljest skall fastställas i praktiken går utredningen inte in på utan hänvisar till senare utfärdade anvisningar av beskattningsmyndigheterna. Det bör observeras, att denna svårighet att fastställa ett riktigt värde på lönberedda skinn är ett av de mest välgående skälen till att värdebeskattning vid inhemsk beredning tidigare i varje utredning avböjts. Detta skäl kvarstår i full utsträckning.

Mot förslaget göres i övrigt bl. a. följande invändningar.

Som skatteplikten skall vila på beredda lösa skinn, måste vid ett registrerat företags import av färdigvaror en deklaration följa icke blott beträffande beräknat antal skinn som ingå utan även rörande skinnens sammanlagda värde (8 § 1 mom. föreslagen förordning). Redan inom ramen för en i och för sig försvarbar kalkyl finns stort utrymme för att överföra så stor del av värdet som möjligt på manufakturingskostnaderna, varigenom det deklarerade skinnvärdet, som utgör underlag för skatten, blir lågt. I fall då tullmyndigheterna misstänker, att skinnvärdet är alltför lågt upptaget i deklarationen, torde importören emellertid ha små möjligheter att skaffa bevis för deklarationens riktighet. Denna blir därför, vare sig den är riktig eller ej, importörens enda underlag för skattevärdets fastställande.

Även vid tillverkning av en färdigvara inom landet hos en registrerad fabrikant kommer dennes kalkylsystem att påverka beskattningsvärdet. Detta utgöres av ett antaget pris för de i den färdiga varan ingående skinnen, därest dessa skulle ha sålts särskilt (3 § andra stycket sista delen föreslagen förordning). I detta antagna pris ingår även omkostnadspålägg. Fabrikanten kan emellertid utan att på något sätt förfara oriktigt fördela sitt omkostnadspålägg med stor del på arbetslön och liten del på skinnkostnad och därigenom nedbringa beskattningsvärdet.

Centralkommittén pekar slutligen på att det föreslås ankomma på beskattningsmyndigheterna, d. v. s. kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen, att utfärda närmare anvisningar för beskattningsvärdets bestämmande. Enligt kommittén måste det emellertid väcka principiella betänkligheter att riksdagen skulle avhända sig denna bestämmanderätt.

Sveriges grossistförbund understryker de synpunkter som framförts av Svenska pälsbranschens centralkommitté. Härtill fogas ytterligare några anmärkningar. Bl. a. anföres följande.

Vi önskar här endast ytterligare understryka de olägenheter och uppenbara svårigheter, som på grund av pälsvarornas speciella karaktär och den omvandling dessa undergår vid den vidare bearbetningen skulle uppkomma för näringsidkarna bl. a. för att tillgodose kravet på korrekta uppgifter för fastställandet av beskattningsvärdet för i färdigmanufakturade artiklar ingående pälsskinn. Även antalet i en färdig artikel ingående skinn är ofta svårt att fastställa även för fackmannen. Svårigheterna att vid import av färdiga artiklar erhålla erforderliga intyg och försäkringar från utländsk exportör torde vara avsevärda samtidigt som myndigheternas möjligheter att kontrollera uppgifternas riktighet torde vara mycket begränsade. De angivna olägenheterna torde vara i stort sett likartade oavsett om de färdiga artiklarna importeras eller tillverkas inom landet. I och för sig ur företags-ekonomisk synpunkt oantastliga olikartade kalkylsystem inom industrin respektive olika principer för värdering av i en färdig artikel ingående pälsskinn torde nämligen ge mycket varierande beskattningsvärden, trots att de färdiga artiklarna är likvärdiga.

Synpunkter på frågan om pälsvaruskattens bibehållande. Enligt *general-tullstyrelsen* är det tydligt att en särskild beskattning av pälsvaror, oavsett vilken beskattningsform som väljes, erbjuder mycket stora skattetekniska problem. Hittills har man, framhåller styrelsen, hjälpligt kunnat bemästra dessa genom att med uppgivande av principen om icke-diskriminering tillämpa skilda skatteformer för import och inhemsk tillverkning. I och med att detta icke längre är möjligt måste man enligt styrelsens uppfattning konstatera, att de skattetekniska problemen blivit så komplicerade, att de med beskattningen förenade olägenheterna framstår som oproportionerligt stora i förhållande till skatteintäkten. I enlighet härmed och i överensstämmelse med den uppfattning som företrätts av 1952 års kommitté för indirekta skatter vill styrelsen därför i första hand hemställa att förslag måtte framläggas om avskaffande av pälsvaruskatten.

Lantbruksstyrelsen konstaterar att den inhemska produktionen av pälsskinn i hög grad är inställd på export och sålunda är starkt beroende av konjunkturerna på den internationella marknaden. En större förbrukning på hemmamarknaden skulle dock enligt styrelsen kunna vara en konjunkturjämnande faktor och vara ägnad minska riskerna vid plötsliga förändringar i exportmöjligheterna. För den framtida utvecklingen av denna näringsgren och i synnerhet för den framtida utvecklingen av den speciellt på pälsproduktionen inriktade fåraveln vore det därför önskvärt att hela denna specialskatt skulle kunna borttagas.

Svenska pälsbranschens centralkommitté understryker att en rad skäl talar för att pälsvaruskatten avvecklas och anför.

Den under fjolåret tillsatta Allmänna skatteberedningen torde komma att principiellt ompröva alla slag av skatter, sålunda även pälsvaruskatten. Det kan då knappast vara vare sig lämpligt eller ändamålsenligt att nu pröva

nya former för pälsvvaruskatten, detta allra helst mot bakgrunden av de tidigare utredningarnas slutsatser om denna skatt.

När den skärpta omsättningsskatten på pälsvvaror på sin tid infördes motiverades det med, att pälsvvaror voro som det hette umbärliga. Detta gamla tänkesätt, att umbärliga varor skola särbeskattas, torde emellertid numera ha övergetts i den skatteteoretiska diskussionen.

Det kan för övrigt ifrågasättas, om inte den avgjort större delen av pälsvvarutillverkningen i dag, särskilt med hänsyn till den levnadsstandard som råder här i landet och vårt klimat, är inriktad på artiklar för nyttobruk.

I det skärpta konkurrensläge för branschen, som EFTA kommer att medföra, innebär det vidare en diskriminering för branschen gentemot andra branscher att vara särbeskattad. Därvid förtjänar särskilt framhållas, att med pälsvvaror direkt konkurrerande artiklar av syntetiska material äro befriade från sådan beskattning liksom alla slags tygkappor, även de som ligga i ungefär samma prisläge som enklare pälskappor.

Av de system för pälsvvaruskatt, som under årens lopp prövats eller på förberedande stadium diskuterats, ha samtliga av olika skattetekniska skäl förkastats med undantag för det nuvarande, lätt kontrollerbara. Varubeskattningskommitténs synpunkter härutinnan samt den slutsats, vartill 1952 års kommitté för indirekta skatter kom, nämligen att skatten borde avvecklas, ha redan berörts härovan.

Liknande synpunkter anläggas av *Sveriges grossistförbund* som bl. a. anför.

En avveckling bör enligt vår uppfattning snarast äga rum icke endast med hänsyn till de redan av 1952 års utredning uppmärksammade skattetekniska olägenheterna utan även med hänsyn till att en särbeskattning av pälsvvaror överhuvud taget nu icke är objektivt motiverad. Pälsvvarutillverkningen är idag främst inriktad på artiklar för nyttobruk och endast i mycket begränsad omfattning kan pälsvvaror betecknas såsom lyxvaror. Såväl de klimatiska förhållandena i vårt land som den under efterkrigstiden allmänt höjda levnadsstandard, icke minst på beklädnadsområdet, har medfört, att pälsvvaror icke betraktas såsom umbärliga varor, ett förhållande som åberopades då skatten på sin tid infördes.

Sveriges industriförbund uttalar att pälsvvaruskatten är en kvarleva från de under andra världskriget gällande allmänna och speciella omsättnings-skatterna. Sedan numera den allmänna varuskatten införts framstår skatten som än mer irrationell. Den är utan betydelse i fiskaliskt hänseende och de varor skatten drabbar är till helt övervägande del icke lyxvaror i nutida mening. Något rimligt skäl för en särskild beskattning av pälsvvaror kan enligt förbundet numera icke anges.

Tullen på pälsvvaror. Såsom tidigare berörts har frågan om tullen på pälsvvaror berörts i ett flertal yttranden.

Generaltullstyrelsen erinrar om att den nuvarande tullsatsen — 6 procent av värdet för såväl beredda lösa skinn som hopsyddas skinn och färdiga pälsvvaror — fastställts på förslag av 1952 års tulltaxekommitté med beaktande av att nuvarande skattediskriminering innebär ett visst skydd för inhemsk tillverkning. Vare sig pälsvvaruskatten avskaffas eller skattediskriminering

en undanröjes på annat sätt, får det enligt generaltullstyrelsen anses skäligt att pälsvarubranschens tullskydd justeras på sätt tulltaxekommittén för sådant fall föreslagit, d. v. s. att tullen höjes för hopsydd skinn till 8 procent och för färdiga persedlar till 10 procent av värdet.

I princip samma ståndpunkt intages av *kommerskollegium* som emellertid erinrar om att tullarna i enlighet med bestämmelserna i EFTA-konventionen skall successivt borttagas mellan de fördragsslutande parterna. Med hänsyn till åtagandena enligt konventionen torde det enligt kollegium vara otänkbart att under avtrappningsperioden höja den grundtull för pälsvaror från vilken avtrappningen gentemot EFTA-länderna sker. Däremot tillstyrker kollegium, att frågan om tullskyddet för inhemska pälsvaror gentemot varor från andra länder än EFTA-länder omprövas i samband med att det protektionistiska elementet i pälsvarubeskattningen borttages.

Sveriges industriförbund hävdar att tullsatserna — oavsett om pälsvaruskatten avskaffas eller endast befrias från protektionistiska inslag — bör anpassas efter det nya läget. I anslutning till vad branschen förordat inför tulltaxekommittén hemställer förbundet att tullen för lösa skinn fastställs till 6 procent, för tavlor och ämnen till 8 procent och för färdiga pälsvaror till 12 procent av värdet. En särskild tullsats för lösa får- och kaninskinns förordas därjämte.

Sveriges grossistförbund anför.

Det synes oss naturligt, att frågan om tullskyddet för den inhemska tillverkningen av pälsvaror blir föremål för förnyat övervägande, då pälsvarubeskattningens protektionistiskt verkande element nu måste bortfalla. Branschens tullskydd bör enligt vår uppfattning avvägas efter samma principer, som varit vägledande vid fastställandet av tullskydd för övriga likartade industrier inom landet.

Svenska pälsbranschens centralkommitté framhåller att det tullskydd, som ligger i den nuvarande utformningen av pälsvaruskatten under alla förhållanden nu kommer att försvinna. Det är då enligt kommittén oundgängligen nödvändigt att i stället ge den inhemska tillverkningen åtminstone samma skydd i form av höjda tullar som andra branscher erhållit. Kommittén anför.

Den inhemska tillverkningen av färdiga pälsvaror, vare sig den sker som konfektion eller hantverksmässigt av körsnärer, måste i den kommande konkurrensen ges samma möjligheter till existens gentemot länder utanför EFTA-området som dessa länders pälsföretag. Utredningens på två rader avfärdade behandling av denna för branschens framtid utomordentligt viktiga fråga, innebärande att inga tullsatser böra ändras, är synnerligen anmärkningsvärd. Därest tullen på importerade beredda skinn är 6 % och samma tullsats skulle gälla för färdigvara, skulle nettoskyddet för fabrikanten och hantverkaren stanna vid mindre än 2 %. Pälsvarutillverkningen skulle sålunda sättas i strykclass jämfört med varje annan inhemska tillverkning. I varje fall pälsindustrins möjligheter att överleva vore mycket ringa. Då denna industri därjämte är starkt koncentrerad till en enda plats i Sverige, Tranås, skulle en sådan utveckling även få svåra sociala konsekvenser för denna stad.

Även den inhemska pälskinnberedningen kommer i ett avsevärt sämre läge genom skattens förändring eller borttagande. Den skulle utan tulljustering direkt förlora det skydd, som nu ligger i pälsvaruskatten.

En fortsatt existens inom landet för pälskinnberedning och pälsvarutillverkning kräver därför, att tullfrågan löses i detta sammanhang. Centralkommittén föreslog på sin tid, då det icke var tal om att ändra pälsvaruskatten, en tullsats av 6—8 % på beredda lösa skinn, 8 % på s. k. tavlor och ämnen samt 12 % på färdiga pälsvaror. 1952 års tulltaxekommitté förordade principiellt resp. 6, 8 och 10 % medan det nordiska ekonomiska samarbetsutskottet föreslog resp. 10, 10 och 15 %.

V. Departementschefen

Såsom framgått av den tidigare redogörelsen har en särskild beskattning av pälsvaror funnits i vårt land sedan år 1941. I sin nuvarande konstruktion uttages pälsvaruskatten efter skilda principer i fråga om inhemska varor och vid import. Inom riket erlägges skatten av beredarna som en stycskatt med vissa för olika slag av pälskinn fastställda skattebelopp. Den genomsnittliga skattebelastningen utgör för närvarande ca 10 procent av skinnens värde i berett skick. Vid import skattnas däremot såväl beredda lösa pälskinn som andra varor, vari beredda pälskinn ingår. Importbeskattningen är utformad såsom en värdeskatt och uttages med 20 procent av skinnens eller, vid införsel av vara som innehåller pälskinn, denna varas värde. Skatt utgår icke vare sig inom landet eller vid import på råa (oberedda) skinn.

Pälsvaruskatten är i sin nuvarande utformning högre vid import än inom landet. Som det nyss sagda ger vid handen motsvarar skattebelastningen på den inhemska produktionen ungefär hälften av vad som vid import uttages på lösa skinn. Men importen är vidare hårdare beskattad genom att skatten på andra pälsvaror utgår på varans hela värde oavsett pälskinnsinnehållet.

Enligt EFTA-avtalet skall protektionistiska element i indirekt beskattning avskaffas senast den 1 januari 1962. Med anledning härav har frågan om ändrad utformning av pälsvaruskatten utretts inom finansdepartementet av en särskilt tillkallad utredningsman. I utredningspromemorian har — med utgångspunkt från att statsinkomsterna av pälsvarubeskattningen i stort sett skulle vara oförändrade — föreslagits en enhetlig värdeskatt om 15 procent såväl på den inhemska produktionen som vid import. Därjämte skulle vid import av andra varor än lösa pälskinn beskattningen begränsas till värdet av de i sådana varor ingående pälskinnen.

Vid remissbehandlingen har förslaget gjorts till föremål för kritik från skilda synpunkter. Gemensamt för de framförda erinringarna kan sägas vara, att den föreslagna skatteformen skulle vara förenad med allvarliga problem i den praktiska tillämpningen.

Det bör här understrykas att vad som i förevarande sammanhang är aktuellt endast är att utforma beskattningen av pälsvaror så att skattebe-

lastningen vid import motsvarar den inom landet rådande. Jag saknar därför anledning att ingå på framkomna förslag att avskaffa pälsvaruskatten.

Vad som framkommit vid remissbehandlingen har enligt min mening givit vid handen, att det i promemorian föreslagna systemet visserligen tillgodoser syftet att vid beskattningen likställa importvarorna med den inhemska produktionen men är behäftat med så avsevärda olägenheter från praktisk synpunkt att det inte kan förordas. Detsamma gäller de skilda alternativa förslag som framförts i vissa yttranden. Systemet med styckeskatt på den inhemska produktionen bör därför bibehållas.

I fråga om nivån för skatten på inhemska pälsvaror skulle vissa skäl kunna anföras för att höja denna, bl. a. det förhållandet att skattebelastningen på den inhemska produktionen tidigare avsetts skola motsvara omkring 15 procent av värdet. En sådan åtgärd skulle dock gå utöver syftet med den nu aktuella ändringen, och jag finner därför inte anledning framlägga förslag därom. Jag vill emellertid understryka att — liksom hittills varit fallet — skattesatserna bör justeras vid mera väsentliga förändringar i prisutvecklingen på pälsmarknaden. Kontrollstyrelsen bör noggrant följa denna utveckling och inkomma med de förslag som kan påkallas därav. Nu nämnda justeringar bör i fortsättningen ske med utgångspunkt från att den genomsnittliga skattebelastningen på inom landet beredda skinn skall vara 10 procent av värdet.

Vad härefter angår den framtida utformningen av importbeskattningen har jag på grundval av vad som anförts vid remissbehandlingen kommit till den uppfattningen att det enda från praktiska synpunkter godtagbara alternativet är att bibehålla systemet med värdebeskattning. En styckeskatt är nämligen, såsom bl. a. framgår av generaltullstyrelsens yttrande, förenad med betydande olägenheter. En konsekvens av det här anförda blir, att man också i fortsättningen måste uttaga skatten på inhemsk produktion och på importvaror efter skilda principer. Även inom ramen för ett sådant system är det emellertid enligt min mening möjligt att tillgodose syftet att göra skattebelastningen lika för inhemska och importerade varor. En förutsättning härför är, att skattenivån på de inhemska varorna hålles konstant vid 10 procent. Vidare måste en differentiering ske av skatten på olika slag av importvaror.

Jag förordar i enlighet med det anförda, att skatten på importen även fortsättningsvis utformas såsom en värdebeskattning. Denna bör avvägas så att skatten på importerade lösa pälskinn bestämmes till 10 procent — motsvarande den genomsnittliga skattebelastningen inom landet — samt att i fråga om övriga pälsvaror behörig hänsyn tages till den större eller mindre mängden ingående pälskinn ävensom till manufaktureringkostnaderna.

Det ligger i sakens natur att den nu skisserade avvägningen måste bli i viss mån schablonmässig. Det synes sålunda icke praktiskt genomförbart att i fråga om sammansatta pälsvaror särskilt bestämma värdet av de skinn,

som ingår i varan. Beskattningen bör därför anknytas till varornas värde såsom helhet och differentieringen i stället erhållas genom olika skatteprocent på detta värde. För sådant ändamål torde nu ifrågavarande pälsvaror lämpligen kunna uppdelas i tre huvudgrupper, som ansluter sig till den i skatteförfattningen gjorda indelningen av det skattepliktiga varuområdet, nämligen *dels* s. k. taylor, d. v. s. skinn eller skinn delar hopsyddas till större enheter, *dels* färdiga pälsvaror, d. v. s. pälsar, päls mössor o. dyl. där päls skinn utgör den övervägande delen av materialet, och *dels* textilvaror med pälsbesättningar, t. ex. ytterplagg med pälskrage.

Vad därvid till en början gäller färdiga pälsvaror synes — med hänsyn till manufakturingskostnaden och med beaktande av att annat material än päls skinn till viss del ingår i varan — en skattesats av 6 procent vara lämplig. I fråga om s. k. taylor torde en skattesats av 8 procent kunna anses utgöra en tillfredsställande genomsnittlig avvägning i förhållande till skattesatserna för lösa skinn och färdiga pälsvaror. Vad slutligen angår gruppen textilvaror med pälsbesättning synes en differentiering inom gruppen erforderlig med hänsyn till de variationer som kan förekomma i fråga om pälsbesättningarnas storlek. En lämplig uppdelning bör kunna vara att skattesatsen bestämmas till 2 procent, där pälsbesättningen är jämförelsevis ringa, och eljest till 4 procent. En pälsbesättning bör anses vara av sådan ringa storlek, när den är mindre än ordinära kragar och uppslag.

I enlighet med det anförda förordar jag att värdeskatten på importerade sammansatta pälsvaror utformas efter en fallande skatteskala av 8, 6, 4 och 2 procent av varans totala värde. Som tidigare föreslagits bör värdeskatten vid import av lösa päls skinn fastställas till 10 procent.

Omläggningen av importbeskattningen bör med hänsyn till EFTA-avtalets föreskrifter träda i kraft den 1 januari 1962. Inom finansdepartementet har upprättats förslag till erforderliga författningsändringar. I samband därmed har vissa bestämmelser utmönstrats eller jämkats med hänsyn till den nya tulltaxeförordningen och förordningen om frihet från införselavgift i vissa fall. Ytterligare föreslås en ändring i 17 §, innebärande att vissa restitutionsärenden överflyttas från Kungl. Maj:t till kontrollstyrelsen.

Den ändrade utformningen av importbeskattningen, innebärande att de nuvarande protektionistiska elementen försvinner, aktualiserar den i flera remissyttranden berörda frågan om tullskyddet på pälsvaruområdet. I samband med införandet av 1958 års nya tulltaxa fastställdes tullen på päls skinn och andra pälsvaror till 6 procent under hänvisning till det faktiska skydd som låg i pälsvaruskattens diskriminerande utformning. Jag avser att i samband med förslag om andra ändringar i tulltaxan ompröva jämväl tullarna på päls skinn och andra pälsvaror då importskyddet via beskattningen upphör. Redan nu må emellertid erinras om att en tullhöjning icke får verkan gentemot EFTA-länderna.

Sänkningen av importbeskattningen på pälsvaruområdet innebär i och för sig ett skattebortfall, som kan beräknas till ca 1,5 miljoner kronor om året vid oförändrad volym och sammansättning av importen. Någon anledning att i detta sammanhang ändra inkomstberäkningen i fråga om inkomsttiteln Särskilda varuskatter, där bl. a. pälsvaruskatten ingår, för nästa budgetår — 350 miljoner kronor — föreligger icke.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning angående ändring i förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror*.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bo Natt och Dag

I utredningspromemorian framlagt förslag till förordning om skatt å pälsskinn

Häri genom förordnas som följer.

1 §.

För yrkesmässigt beredda pälsskinn skall erläggas särskild skatt.

2 §.

Skatten utgår för

a) pälsskinn, lösa eller hopfogade till tavlor, ämnen eller liknande stycken, i tulltaxan upptagna under tulltaxenummer 43.02; samt

b) pälsskinn, som under a) sägs och som ingår i vara, upptagen under tulltaxenummer 42.03, 43.03, 60.05, 61.01, 61.02, 65.05 och 65.06.

Skatt utgår icke för pälsskinn som i första stycket a) sägs, beträffande vilket den för skinet skattskyldige lämnat eller mottagit försäkran att det skall användas för tillverkning av annan vara än i samma stycke b) avses.

3 §.

Skatten utgår med femton procent av beskattningsvärdet.

Beskattningsvärdet utgör

då fråga är om pälsskinn, som i 2 § första stycket a) sägs, det avtalade vederlaget eller, där skattskyldighet inträder vid införsel, pälsskinnets värde beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen med tillägg av den å skinet belöpande tullen; samt

då fråga är om vara som avses i 2 § första stycket b), det beskattningsvärde, som skulle ha åsatts, därest i varan ingående skinn, tavlor, ämnen eller liknande stycken levererats eller införts särskilt.

Där pälsskinn inom riket beredes enligt avtal om arbetsbeting eller uttages ur rörelse för annat ändamål än försäljning, utgör beskattningsvärdet det pris, skinet skulle betinga vid försäljning i öppna marknaden mellan av varandra oberoende köpare och säljare.

Där skattskyldighet inträder vid införsel och den skattepliktiga varan införes under sådana omständigheter som för tullpliktig vara medföra rätt till tullnedsättning enligt 6 § 2—4 mom. tulltaxeförordningen, må dock vid beskattningsvärdets bestämmande avräknas det beskattningsvärde, som vid tidigare beskattning enligt denna förordning under enahanda omständigheter skulle ha åsatts varan i dess dåvarande skick.

4 §.

1 mom. Skattskyldighet inträder

a) för vara, som av någon som blivit registrerad enligt 5 § levereras till icke registrerad eller uttages från rörelsen för annat ändamål än försäljning eller ock, vid avregistrering, ingår i hans lager, när leveransen, uttaget eller avregistreringen sker; samt

b) för vara, som av annan än registrerad införes till riket, när införseln sker.

2 mom. Skattskyldigheten åvilar i fall som avses i 1 mom. a) den registrerade och eljest den för vars räkning införseln äger rum.

5 §.

Den som inom riket yrkesmässigt bereder lösa pälskinn eller för försäljning tillverkar tavlor, ämnen eller liknande stycken, som i 2 § första stycket a) sägs, skall göra anmälan hos kontrollstyrelsen för registrering.

Den som i större omfattning inom riket bedriver tillverkning eller försäljning av vara, som avses i 2 § första stycket b), eller som till riket inför skattepliktig vara, må efter ansökan registreras hos kontrollstyrelsen.

Om verkställd registrering skall kontrollstyrelsen utfärda bevis.

Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats i anmälan eller ansökan, skall kontrollstyrelsen underrättas härom.

6 §.

I fråga om skatt som utgår annorledes än vid införsel är kontrollstyrelsen beskattningsmyndighet. Därvid skall vad i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning är stadgat äga tillämpning.

Där skatt utgår vid införsel är generaltullstyrelsen beskattningsmyndighet. Bestämmelserna i 46 § nyssnämnda förordning skola gälla jämväl beträffande införsel.

7 §.

Deklaration till kontrollstyrelsen skall avlämnas för varje kalenderkvartal eller, där styrelsen så föreskriver, för varje kalendermånad, varunder skattskyldighet uppkommit.

Deklaration skall insändas inom en månad efter varje beskattningsperiods utgång. Kontrollstyrelsen må, om särskilda skäl därtill äro, medgiva, att deklARATION må insändas senare än nu sagts, dock inom två månader efter utgången av den beskattningsperiod deklARATIONEN avser.

I deklARATIONEN skall lämnas uppgift om beskattningsvärdet å de varor, för vilka skattskyldighet inträtt under beskattningsperioden. Avdrag må härvid göras för beskattningsvärdet å vara, som enligt bevis av tullmyndighet utförts ur riket eller till svensk frihamn, ävensom för beskattningsvärdet å vara, för vilken skatt enligt denna förordning tidigare erlagts.

På kontrollstyrelsen ankommer att pröva, huruvida och i vad mån avdrag må göras för beskattningsvärdet å vara, som återtagits av den skattskyldige eller vars beredning, tillverkning eller försäljning förorsakat honom förlust på grund av bristande betalning.

8 §.

1 mom. Den som har att erlagga skatt till tullverket åligger att i samband med tulltaxeringen av varan till tullmyndigheten i införselorten avlämna på heder och samvete avgiven deklARATION med uppgift om varans beskattningsvärde. Tullmyndigheten äger avkräva den skattskyldige av tillverkaren eller säljaren av varan avgiven bestyrkt uppgift angående värde, antal och slag av pälskinn, som ingår i varan.

2 mom. Skatt, som skall utgå vid införsel till riket, uppbares i den ordning som är föreskriven beträffande tull. Skatten skall i fråga om varje varuparti, som särskilt anmälts till förtullning, påföras i hela kronor, så att överskjutande öretal bortfaller. Vad i fråga om tull finnes stadgat rörande betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd av fördröjd eller utebliven betalning skall äga motsvarande tillämpning beträffande skatten.

9 §.

Där inom riket beredda pälskinn eller här tillverkade tavlor, ämnen eller liknande stycken, för vilka skatt erlagts, av någon som icke är hos kon-

trollstyrelsen registrerad använts vid tillverkning av vara, som avses i 2 § första stycket b), och denna under vederbörlig tullkontroll utförts ur riket, äger han återbekomma den erlagda skatten.

Vad nu sagts skall äga tillämpning jämväl då inom riket beredda skinn, för vilka skatt erlagts, använts vid tillverkning av tavla, ämne eller liknande stycke, som under vederbörlig tullkontroll utförts ur riket.

10 §.

Kontrollstyrelsen äger utfärda de föreskrifter rörande redovisning och särskilda kontrollanordningar som styrelsen finner erforderliga för kontrollens utövande.

Det ankommer på kontrollstyrelsen samt, då skattskyldighet inträder vid införsel, generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt att utfärda närmare anvisningar för bestämmande av beskattningsvärde.

11 §.

Tullmyndighet åligger att till kontrollstyrelsen lämna uppgift angående den införsel till riket av skattepliktig vara, som företages av registrerad skattskyldig.

12 §.

Angående påföljd i vissa fall för den, som i samband med införsel av skattepliktig vara i deklaration lämnar oriktig uppgift, skall gälla vad i lagen om straff för varusmuggling är stadgat.

Om ansvar i vissa fall för den, som eljest i deklaration lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

13 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1962. Förordningens bestämmelser skola äga giltighet redan före ikraftträdandet med avseende på åtgärder som erfordras för tillämpningen därefter.

2. Genom den nya förordningen upphäves förordningen den 30 juni 1942 (nr 477) om skatt å vissa pälsvaror. Sistnämnda förordning skall dock alltså äga tillämpning beträffande förhållanden som hänföra sig till tiden före den 1 juli 1961.

3. Den som har att erlagga skatt till kontrollstyrelsen må från skatt, som angivits i deklaration, göra avdrag med beloppet av skatt, som enligt förordningen den 30 juni 1943 (nr 477) erlagts för eller belöper på varor som han har i lager den 31 december 1961 klockan 24. Avdrag som nu sagts må dock åtnjutas endast om den skattskyldige före utgången av januari 1962 till kontrollstyrelsen avlämnat särskild deklaration angående nämnda lager.